

Туристически ресурси на света

/ Тунис/

1. Географско положение, големина, регион, граници

Република Тунис (Ал-Джумхурия ат-Тунизия) е държава, разположена на средиземноморския бряг на Северна Африка.

На север и изток, тя граничи със Средиземно море, на запад и югозапад граничи с Алжир, на югоизток – с Либия / Фиг. 1/

Около 1/3 от територията на страната заемат източните склонове на Атласките планини, останалата територия е покрита със савани и в голяма част е пустинна.

Най-ниската точка на Тунис се намира в Шат ал-Гаршах (17 м. под морското равнище), а най-високата – връх Джабел-Шамби (1544 м.). Със своята територия от 163,6 хил. кв. км. това е най-малката страна на Магреб.

Тунис е [столицата](#) на държавата, като е разположен в северната част на страната на [Туниското езеро](#), свързано с канал с близкото [Средиземно море](#).

Населението на града е около 674 100 души (

[1994](#)

).

Политическата система на страната е република. Официален език е арабския. Вторият официален език е френския. В туристическите райони се използват английски и немски. На юг, в планинските райони Матмата и на остров Джерба са се запазили берберските

диалекти.

Тунис е разделен на 24 области:

- Бежа
- Бен Арус
- Бизерте
- Габес
- Гафса
- Жендуба
- Кайруан
- Касерин
- Кебили
- Арияна
- Ле Кеф
- Мануба
- Махдия
- Меденин
- Монастир
- Небел
- Сфакс
- Сиди Бу Зид
- Силияна
- Сус
- Татауйн
- Тозюр
- Тунис
- Загуан

На Тунис принадлежат също така и островите Джарба и Каркана в залива Габес. Тунис може да бъде разделен на четири топографски района. На север страната се пресича от ниските планини Атлас с височина от 610 до 1520 м. Единствената голяма река на страната - Маджарда - пресича района от запад на изток и се влиза в Тунизийския залив. На юг от планините лежи плато със средна височина около 610 м. Още по-южно се намират солените езера, наричани шатт или чотт. Някои от езерата се намират на ниво, по-ниско от морското равнище. Най-южно се намира Сахара, заемаща около 40% от територията на Тунис

2. Характеристика на природните туристически ресурси

Климатът е субтропичен средиземноморски на север и по крайбрежието, на юг и във вътрешните райони – тропичен пустинен. Средните температури през януари на север са +10 С, на юг +21 С, през юли съответно - +26 и +33 С.

Валежи (основно дъжд) падат от 100 мм. на юг до 1500 мм. годишно в планинските райони, въпреки че в някои пустинни райони въобще не се наблюдават валежи години наред. Лятната жега на брега се смекчава от морския бриз, затова понякога времето изглежда е малко по-прохладно, отколкото е в действителност.

В пустинните райони през нощта често пада слана дори през пролетта и есента, независимо че през деня температурата през този период може да достигне +25-27 С. Най-доброто време за посещение на страната е септември- ноември и март- юни.

Голяма част от страната е заета от Атласките планини (на [арабски](#) ⵏⴰⵙⴰⵎⵓⵏ :
е Това .(Атлас само понякога наричани ,ⵏⴰⵙⴰⵎⵓⵏ

[планински](#)

масив в северозападна

[Африка](#)

, който се простира на дължина 2 400 км през териториите на

[Мароко](#)

,

[Алжир](#)

и

[Тунис](#)

, като включва и

[Гибралтарската скала](#)

.

Най-високият връх е Джебел Тубкал (4167 м), разположен на 31°03'43"N, 7°54'58"W на територията на югозападно Мароко.

Атласките планини разделят [средиземноморското](#) и [атлантическото](#) крайбрежия от пустинята [Сахар](#)
[а](#) .

Населени са основно с

[бербери](#)

в Мароко и

[араби](#)

в Алжир.

Планинската верига се разделя допълнително на отделни масиви: Среден Атлас, Висок Атлас и Анти-Атлас. Бреговият Атлас (още Тел Атлас) е по-нисък и обточва алжирския бряг на Средиземно море, а по-големият Сахарски Атлас, който се простира на юг, завършва в планината Аурès , разположена в Алжир и Тунис.

Атласките планини имат разнообразен [релеф](#) - планински и равнинен. [Климатът](#) е субтропичен. Ясно изразени са двата сезона — топла и влажна зима и горещо и сухо лято. Благоприятният климат и историческите забележителности правят Атласките планини привлекателна

[туристическа](#)

дестинация.

Поради съчетанието от климата и плодородните червеноземни почви (така наречените terra rosa) правят крайбрежните равнини и долини подходящи за развитието на [земед](#)

[елие](#)

Отглеждат се цитрусови плодове (портокали, мандарини), маслини,

[зърнени култури](#)

и др. Растителността е представена от вечнозелените твърдолистни гори и храсти, приспособили се да задържат влага.

Част от Тунис е заета от пустинни места. Според някои автори, от Тунис започва Сахара. Почти винаги небето над пустинята е безоблачно, но то рядко бива прозрачно синьо, поради наситеността на въздуха с фин пустинен прах. През деня пясъците и скалите се нагряват до 70 градуса (50 градуса на сянка), а вечер въздухът се охлажда много бързо. Резките колебания на температурата през денонощието водят до бързо и нееднакво разширяване и свиване на различните части на скалните маси, от което те се рушат. Понякога нощем това е съпроводено с големи трясъци, подобни на гръмотевици.

Високите плата и планинските вериги на пустинята представляват панорама с особена прелест. Златистожълтите дюни с техните сини и тъмно виолетови сенки, рязко очертаните стръмнини на високите плата и планински ридове, червеникавите, охреножълти и бели нажежени камъни правят неизличимо впечатление и създават незабравимия чар на пустинята. Още по-величествена е гледката, когато залезващото

слънце залива с пурпурно-златни струи и синьовиолетови ни оттенъци хоризонта, докато върховете на пясъчните дюни се оцветяват от най-различно преливащи се багри.

През деня често духа вятър, който носи пясък и пустинен прах. Не са рядкост и пясъчните бури - хамсин и самум. Нощите почти винаги са съвсем тихи.

Типични за Сахара са твърде малките и нередовни валежи. На много места не падат дъждове в продължение на години. Интересно е, че в централните и южни части на Сахара не пада роса, въпреки големите колебания на температурата през денонощието.

ТоггарСахара не се състои само от дюни и пясък, както често се мисли. Дюните представляват едва 20% от повърхността и, 30% е каменна и планинска пустиня и 50% — пясък и едри каменни отломки.

Докато западната част на страната представлява предимно пясъчна пустиня, в Средна Сахара има значителни планински масиви Хоггар и Тибести.

В каменистите и пясъчни пространства на Сахара има само зачатъци на почва. При достатъчна влага те могат да бъдат плодородни, тъй като притежават необходимите соли. Разбира се, земята в оазисите е много по-добра, но и в останалите части на Сахара почвата не е напълно неплодна. «След дъжд Сахара позеленява» — казват арабите.

В пустинята има временни реки, които по време на дъждовете текат в дълбоки долини. Тяхната вода се попива от пясъка или се изпарява и те скоро пресъхват. Но изчезналата от повърхността вода продължава своя път под земята. Направлението на подземната река може да се проследи по растителността над нея в протежение на много километри. Растителността в Сахара не е така бедна, както се предполага. Тук виреят над хиляда вида растения. В Северна Сахара флората е средиземноморска, а в Южна—тропическа. В оазисите растителността е създадена предимно от човека.

Най-важното културно растение е финиковата палма, която живее до 100 години. Тя достига до 30 метра височина и до 2 метра ширина (в диаметър). Короната ѝ е образувана от дълги перести листа. Плодовете ѝ притежават особено висока калоричност и могат да запазят своята свежест до 10 години. Те са основна храна на населението, което използва стъблата на палмите за строеж, за направа на мебели и покриви на шатри.

Фауната в страната е доста бедна - около 65 вида бозайници, 90 вида птици и много насекоми. Животните са приспособени за съществуване при малко вода. Това са предимно антилопи, газели, зайци, щрауси и др. В планинските части живеят муфлони, гепарди, лисици-фенек и др.

3. Характеристика на антропогенните туристически ресурси

Историята на страната е изключително богата. Известно е, че между 5000 и 1000 г. пр. н. е. значителна част от днешната територия на Северна Африка е представлявала плодородна савана, обитавана от безброй животни и птици и населена от негроидни племена, занимаващи се със земеделие и отглеждащи огромни стада едър рогат добитък. В края на третото хилядолетие преди новата ера обаче, в Северна Африка нахлуват далеч по-цивилизованите от тях гараманти, тайнствено племе от бели хора, разполагащи с метални оръжия и воюващи с колесници с впрегнати в тях четири коня. Според древногръцкия историк Херодот (първи споменал за тях), те идват от Мала Азия. Други учени пък ги смятат за част от така наречените "морски народи", извършили серия от дръзки нападения срещу Египет и по-късно оттеглили се в западна посока. Ако последната хипотеза се окаже вярна, гарамантите изглежда са били потомци на създателите на великата крито-микенска цивилизация в Древна Гърция.

Установявайки се първоначално по крайбрежието на днешна Либия, а в последствие навлизайки и в земите на Тунис, гарамантите постепенно се придвижват далеч на юг и, изтласквайки местното чернокожо население, поставят под свой контрол всички пътища от Централна Африка към Средиземно море. До началото на нашето столетие за тяхната империя, просъществувала почти хиляда и петстотин години на територията на днешна Сахара, не се знае почти нищо. Британският археолог Уолтър Оудни е първият, попаднал на следи от нея, изследвайки древноримски постройки в оазиса Герма, в района на Даваду. Днес е вече известно, че тъкмо тук се е намирала легендарната столица на гарамантите Гарма, до чиито стени някога стигнал пълководецът на Цезар Корнелий Балб. Прекрасно разбирайки, че нито една армия не може да контролира ефективно огромните пространства на централна Сахара, Цезар предпочита да сключи съюз с местните владетели, които между другото се запазва цели петстотин години. Според Плиний, гарамантите контролиращи керваните от Централна Африка, били основните доставчици на слонова кост, златен пясък и роби за Римската империя, както и на екзотичните диви животни (сред тях хипопотами и жирафи) използвани в гладиаторските игри.

Тунис е столица и главна пристанище на страната, основни забележителности за града са Средновековната Медина, Голямата джамия и покрития пазар, мавзолея на Хасанидите, дворците Дар-ал-Бей (XVIII в.) и Дар-бен-Абдаллах (XVIII-XIX в.), с украси от многоцветен мрамор и стенописи.

Други забележителности са Музеят Бардо с най-голямата в света колекция от римски мозайки, музеят на ислямското изкуство в двореца Дар Хусеин, врата (XIII в.), останки от крепостната стена, джамии: Голямата джамия (VI в., преустроена през IX в.), ал-Късар (XII в.), минаре (XVII в.), ал-Хайс (XIII в.), култов комплекс от XV в., пазари, Хамамет Медина – крепост на самия морски бряг, Голямата джамия (XIII в.), марабута Сиди-Бу-Али, преустроен на кафене.

В Тунис може да се види Международния културен център, многобройни разкошни хотели, разположени сред горички и градини, царството на тунизийската архитектура.

В Картаген, основан през 814 г. до Хр., са съхранени останки от римски сгради - Капитолия, амфитеатър за 50 хил. зрители, термите на Антонинус и византийски църкви, Музея на Лавижер.

В Дуга, могат да се видят руините на Форум с Капитолий II–III в. сл. Хр., храмове, терми, театър с 3 хил. Места, мавзолеят на Атебан (III-II в. пр. Хр.).

В Бизерта, забележителности са Испанския бастион, Площада на Мъчениците, мавритански къщи и прекрасния рибен пазар.

Табарка е старинно финикийско пристанище с Генуезска крепост, идеално място за любителите на гмуркането и риболова.

Утика е една от първите финикийски колонии (XI в. пр. Хр.) с останки от римски къщи, амфитеатър, терми, финикийски гробища.

В Сбейтла може да видят останки от Форум и Капитолий с храмове на Юпитер, Юнона и Минерва, театър и триумфални арки.

В Ел-Джем има прекрасно запазен Колизей от III век пр. Хр.

В Кайруан, забележителности е първата мюсюлманска джамия в Тунис – Сиди Окба (VI в.), гробище, откъдето душата на мюсюлманина се отправя направо в рая, музей на ислямското изкуство, Център за производство на килими.

В Сус, забележителности са Голямата джамия, музеи на археологията и ислямското изкуство, останки от финикийски гробници, римски домове и византийски укрепления, Манастирът Рибат (VI г.), вратата Баб-ас-Сур и Баб-ад-дерб от XIII век, сводестата джамия от IX-XI в., мавзолея на Хабиб Бургиби, музея на ислямското изкуство.

Махдия е прекрасен курорт, където може да види - замъка на Бордж-ал Кебир (XVI в.), Голямата джамия и врата Скифа ал-Кала.

В Сфакс, могат да се видят останки от градските стени, Голямата джамия (IX в.) с масивно минаре, Археологическия музей, Тозер – «Музея на традицията», Дар Шраиет, музея 1001 нош, зоопарк.

Джерба е прекрасен курорт, свързан с континента с античен римски път. Може да види най- древната синагога (VI в. пр. Хр.)

Порт-Ел-Кантауи е перлата на туризма, с разкошни вили и хотели, с център за дайвинг и яхт-клуб.

Набел е съвремен развиващ се морски курорт, център на занаятчийското изкуство.

В Тунис има два големи национални паркове – Ешкел (Ашкел), Бу-Хедма и др., както и няколко резервата.

В централната част на Тунис е районът на солените езера, най-голямо от които е Шот ал Джарид. Южен Тунис заема част от пустинята Сахара, с изолирани селища в оазисите. Основните култури, които се отглеждат са зърнени храни, цитруси, маслини, зеленчуци, лозя, фурми. Развъждат се овце, кози, говеда, камили. Добре развити са туризмът, металургията, кожарството, хранително-вкусовата и химическата промишленост.

Заради близостта с Южна Европа, тези земи от древността са обект на интерес от различни страни. През XII в. пр. Хр. финикийците първи основават колонии, сред които могъщият Картаген. След това се редуват вандалите, византийците, арабите, които налагат исляма. По-късно Тунис е завладян от испанците, след това от Османската империя, и французите, от които получава независимост през 1956 г.

Всичко това обяснява синхрона между отделните култури и наличието на запазени културни паметници. Затова историческите и археологическите паметници в Тунис са много, защото всеки от властващите народи е оставил своя отпечатък. Съчетано с топлия климат и прекрасните плажове Тунис привлича милиони туристи от цял свят

Основните курорти на страната са:

Хаммамет - Намира се на 70 км от столицата Тунис. Царство на тунисийската архитектура с куполи и сводове, известен с термалните си извори, които в съчетание с мекия и благоприятен климат са привлекателен център за отдих и лечение още от римско време. Притежава прекрасни плажове, лимонени, маслинови и палмови растения, центрове за телесотерапия и красота, оборудвани с най-съвременни медицински апаратури и историческите забележителности - това са нещата, които правят Хаммамет известен туристически курорт.

Джебра. Това е остров - легенда, открит от Одисей и е курорт с международно летище, посещаван целогодишно от многобройни туристи. Тук никога не се променят: "синьото небе, лазурното море, прекрасните пясъци и зелените палми". На острова и в съседните градове Зарзис и Габес има 135 хотела с 41 000 легла.

Монастир. Това е морски оазис, създаден специално за спокойна почивка. Палмовите дървета заемат 20 хектара по крайбрежната ивица. Покрай безкрайните пясъчни плажове са разположени комфортни хотели и разнообразни развлечения - барове, дискотеки, водни спортове и др.